

Martti T. Kuikka

Suomen Kouluhistoriallinen Seura 75-vuotias

Suomen Kouluhistoriallisen Seuran juhluvuosi 2010 sattuu samaan vuoteen kuin Uno Cygnaeuksen syntymän 200-vuotisjuhluvuosi. Voisi sanoa, että kouluhistoriallinen seura on kulkenut pitkälti Uno Cygnaeuksen jalanjalkia eli seuran tutkimustyön yksi painopiste on ollut Suomen koululaitoksen historia. Tutkimus on selvittänyt myös Uno Cygnaeusta edeltävää aikaa ja aikaa Cygnaeuksen jälkeen. Cygnaeuksen työnantajan eli kouluhallituksen, nykyisin opetushallituksen panos näkyy kouluhistoriallisen seuran historiassa seuran perustamisvuodesta 1935 lähtien aina nykyvuosiin saakka.

Tässä artikkelissa on tarkoitus kuvata juhlivan seuran historian pääpiirteitä 75 vuoden ajalta. Yksityiskohtaisempi kuva selviää vuosikirjoissa julkaistuista toimintakertomuksista ja artikkeleista.

Vuosikirjat

Kun kouluhistoriallinen seura täytti 60 vuotta, se julkaisi juhlakirjan. Sen keskeinen teema oli kansainväliset näkökulmat suomalaisessa opettajankoulutuksessa, didaktiikassa, oppikirjoissa ja kouluhallinnossa. Millainen vuorovaikutus oli havaittavissa Suomen ja ulkomaiden kesken? Kirjoittajat olivat teemansa asiantuntijoita. Edelliseen juhlakirjaan verrattuna kirjoittajien joukossa oli kaksi ulkomaista asiantuntijaa, Russel H. Edes ja Priit Raudkivi. Russel H. Edes käsitteli Suomen ja

Pohjoismaiden koulujärjestelmiä. Virolainen Priit Raudkivi (Eesti Teaduste Akadeemia) analysoi Suomi-kuvaa virolaisissa oppikirjoissa. Nämä artikkelit kuvastivat vertailevan kasvatustieteen näkökulmaa, joka oli aikaisemmissa vuosikirjoissa jäänyt todella vähälle huomiolle. Samaa teemaa selvitteli Kai R. Lehtonen suomalaisten oppikirjojen tekijöiden puolelta painottamalla teemaansa lisämaininnalla supervaltojen syleilyssä. Hän on itse oppikirjankirjoittaja, joka oman kokemuksensa perusteella kuvasi sotien jälkeistä jännityskenttää historian oppikirjoja laadittaessa.

Seuraavan juhlakirjan seura julkaisi vuonna 1999, joka oli järjestyksessään 37:s. Se oli samalla kunnianositus minulle täyttäessäni 60 vuotta. Kaikki sen kirjoittajat olivat olleet jatko-opiskelijoita, joiden tutkimuksissa olin ollut ohjaajana tai lausunnonantajana. Heistä kaikki saivat väitöskirjansa valmiiksi ja olivat tohtoreita. Kukin kirjoitti artikkelissaan oman väitöskirjansa teemasta. Siinä kuvastui tutkijoiden keskinäinen yhteistyö ja samalla asiantuntijoiden määrä kasvoi kouluhistorian alalla.

Tavallaan juhlakirjaksi voi lukea 39:nneen vuosikirjan, joka julkaistiin oppivelvollisuuslain täyttäessä 80 vuotta vuonna 2001. Vuosikirja tehtiin yhteistyössä Opetushallituksen kanssa. Sen artikkelit keskittyivät oppivelvollisuuden historiaan ja sen toteuttamiseen Suomessa. Kirjan kirjoittajat olivat koululaitoksen kanssa työskenteleviä lähtien opetusministeriön kansliapäälliköstä ja päätyen Suomen Kuntaliiton ja Opetusalan Ammattijärjestön (OAJ:n) puheenjohtajiin. Opetusministeri Maija Rask antoi kirjoituksellaan oman panoksensa. Tässä vuosikirjassa näkyy kaksi keskeistä tavoitetta. Toinen on ajankohtaisuus, jossa historia, nykyhetki ja tulevaisuus ovat artikkeleissa läsnä. Toinen tarkoitus oli koululaitoksesta käytävä keskustelu, johon asiantuntijat osallistuivat.

Vuonna 2002 vuosikirja oli jo 40:s ja sen pääteema oli autonomian aika; miten kulttuurivaikuttajat ja koulut olivat

olleet rakentamassa arvoja. Kansakoulun ohella vuosikirjassa tarkasteltiin myös oppikoulujen toimintaa ja merkitystä. Yhtä lailla kouluhistoriaan kuuluu niin koulutuspolitiikka kuin kouluhallintovirkamiesten historia.

Vuosi 2005 oli J. V. Snellmanin juhluvuosi, jolloin hänen filosofiansa, yhteiskuntanäkemyksensä ja koulutuspolitiikkansa tuli uudelleen arvioitavaksi. Samana vuonna täytti 70 vuotta ja julkaisi vuosikirjan, joka oli otsikoitu: J. V. Snellmanin mietteistä koulutuksen kehittämiseen. Teeman mukaisesti artikkeleissa käsiteltiin Snellmanin ja hänen aikansa koulua ja erilaisia kehittämishankkeita 1900-luvulla. Snellmanin juhluvuotta seurasi Mikael Agricolan juhluvuosi. Siihen liittyi vuoden 2006 vuosikirja lähtien Agricolan ABC-kirjasta ja päätyen moderniin tietotekniikan harjaantumisohjelmiin.

Vuoden 2010 vuosikirja pyrkii, kuten aikaisemmatkin, ajankohtaisuuteen. Kyseessä on Uno Cygnaeuksen juhluvuosi, eli on kulunut 200 vuotta Cygnaeuksen syntymästä. Juhluvuosi on ollut myös seuran koko vuoden tema ja sen toteutukseen on liittynyt yhteistyö Jyväskylän yliopiston kanssa. Kirjan sisältö tulee noudattamaan juhluvuoden teemaa niin opetushallinnon, opettajankoulutuksen kuin koulun toiminnan näkökulmasta. Kirja on myös samalla seuran juhlakirja, täyttäähän seura 75 vuotta.

Edellä olevat esimerkit vuosikirjoista osoittavat, miten laajasti perinteinen kouluhistoria on tulkittu. Itse asiassa koulu liittyy koko koulutusjärjestelmään lähtien varhaiskasvatuksesta ja esikoulusta ja päätyen yliopistokouluihin eli tutkijakouluihin. Viimeksi mainittu on ollut tieteellisen tutkijakoulutuksen muoto. Vuosikirjat ovat pyrkineet ajankohtaisuuteen ja liittämään siihen myös koulustradition, jonka pohjalle kirjat ovat rakentuneet. Vuosikirjan sivuilla näkyy menneisyys, nykyhetki, tulevaisuuden jännitteet ja kysymys mihin suuntaan koulustraditio menee. Vuosikirja on kouluhistoriallisen seuran lippulaiva; jos se puuttuu, se merkitsee myös seuran haaksirikkoa.

Jäsenet

Tieteellisen seuran, kuten kouluhistoriallisen seuran, keskeisin voimavara ja yhteistyökumppani ovat luonnollisesti sen jäsenet. Osa on ollut jäsenenä jo 1970-luvulta lähtien, osa tullut myöhemmin. Ratkaisevaa on, mitä seura antaa jäsenille. Osa toiminnoista on säilyttänyt luonteensa, uusia on tullut entisten tilalle. Vuosikirja ja kuukausikokoukset ovat jatkuneet välillä muotoja muuttaen, milloin vierailuluentoina milloin teema- ja seminaaripäivinä.

Miten jäsenet tavoitetaan, kun he asuvat ja työskentelevät eri puolilla maata? Maantieteellisesti jäsenet (31.3.2010) jakautuvat seuraavasti: Porvoo-Helsinki-Karjaa 46 jäsentä, Lappeenranta- Tampere-Turku 15 jäsentä, Pori-Jyväskylä-Joensuu 6 jäsentä, Oulu-Rovaniemi-Ranua 4 jäsentä. Näistä 71:stä jäsenestä naisia on 23 ja miehiä 48. Tiedonvälityksen perustana ovat jäsentiedotteet ja kokouskutsut, jotka voidaan sähköpostitse lähettää noin puolelle jäsenkunnastamme.

Tohtoreita on jäsenistä yli 40. Tämä luku on korkea. Olen arvostanut sitä, että tohtorit tulevat kertomaan väitöskirjansa tuloksista seuran istuntoihin. Helmikuun kokouksessa 2006 nykyinen kansanedustaja kasvatustieteen tohtori Päivi Lipponen valotti kansakoulujen perustamisvaiheita Itä-Suomessa 1800- ja 1900-lukujen taitteessa. Syyskaudella kasvatustieteen tohtori Tuula Hyyrö luennoi alakansakouluseminaarien historiasta. Tammikuussa 2007 kasvatustieteen tohtori Aatu Moilanen kertoi väitöskirjansa teemasta eli sokeain kansakouluopetuksesta. Filosofian tohtori Martti Hölsä piti esitelmän koululaitoksen rakentamisesta Itä-Karjalassa jatkosodan aikana. Näissä luennoissa ei ole tarkoitus keskittyä vain tuloksiin, vaan niin kuin kasvatustieteen tohtori Pekka Silventoinen omassa esityksessään valotti, kertoa myös henkilökohtaisia kokemuksia tutkimusprosessin kulusta.

Kouluhistoriallinen seura on vuosien mittaan saanut yhteistyökumppaneita, jotka ovat ratkaisevasti tukeneet toimintaa, kuten Uno Cygnaeuksen työnantajan kouluhallitus eli nykyinen opetushallitus. Se näkyy seuran perustamisessa vuonna 1935 ja seuranpuheenjohtajana toimineen professori Urho Somerkiven työssä vuosina 1952 - 1971. Yhteistyö ilmeni seuran vuosikirjan tekemisessä, sen kustantamisessa ja levittämisessä. Opetushallituksesta on ollut jäsen seuran johtokunnassa. Kouluneuvos Erkki Merimaa, joka toimi seuran sihteerinä vuosina 1972 - 1987 ja valittiin johtokunnan jäseneksi vuonna 1985, toimi Opetushallituksessa vuosina 1986 - 2004. Yhteistyö näkyi myös juhluvuonna 2010, jolloin juhluvuoden avajaiset pidettiin Opetushallituksessa. 1940-luvulla myös opetusministeriö tuki vuosikirjan julkaisemista.

Toinen läheinen yhteistyökumppani on ollut Helsingin kaupunki, jonka edustajana on johtokunnassa ollut tohtori Jouko Kauranne. Hänen henkilökohtainen panoksensa sekä yhteys kaupungin kouluihin on vuosien mittaan tukenut seuran toiminnan yhtä päätavoitetta, kouluhistorian harrastusta.

Seura on jäsen Tieteellisten seurain valtuuskunnassa, johon kuuluu tällä hetkellä yli 250 tieteellistä yhteisöä. Jäseneksi hyväksyminen edellyttää toiminnassa niin julkaisujen, jäsenten kuin muun toiminnan tieteellisiä tarkoituksia. Valtuuskunnan tehtävänä on kehittää ja tukea tieteellisten seurain toimintaa ja toimia etujärjestönä. Sen ansiota on mm. oma Tieteiden talon aikaansaaminen, kun valtioneuvosto otti Säätytalon omaan käyttöönsä. Seuran toiminnassa valtuuskunnan vaikutus näkyi mm. vuosikirjassa 2009, jonka teemana oli "Miten minusta tuli kasvatuksen historian tohtori?" Aloite kirjan tekemiseen tuli vuonna 2007 ko. valtuuskunnan puolelta.

Seura on myös Suomen Tiedekustantajien liiton jäsen. Tämä yllättävänkin myöhään syntynyt liitto on toiminut tieteellisten

seurojen taloudellisena tukena, tosin tuki liittyy seurojen toiminnan kehittämiseen etenkin julkaisujen ja koulutuksen alueella. Suoraa tukea liitto ei myönnä nykyisten sääntöjen puitteissa.

Kasvatustieteen alueella toimii neljä tieteellistä seuraa, joiden kanssa seuramme yhteistyö on ollut jatkuvaa: Suomen Kasvatustieteellinen seura, Aikuiskasvatuksen tutkimusseura ja Suomen Kasvatusopillinen Yhdistys. Viimeksi mainittu on seuroista vanhin; se on perustettu vuonna 1863. Kaikki em. yhdistykset ovat Suomen kouluhistoriallisen seuran tavoin Tieteellisten seurojen valtuuskunnan jäseniä. 1980-luvulla yhteistyö tuotti ko. valtuuskunnan hallitukseen yhden jäsenen. Allekirjoittaneella oli kunnia olla johtokunnassa mukana kolme vuotta. Kasvatustieteellisen seuran kanssa on yhteistyö jatkunut 1970-luvun lopulta alkaen kasvatustieteen päivien puitteissa, joilla myös kasvatuksen historian tutkimus on ollut yhtenä tutkijaryhmänä.

Viimeisimpänä, mutta ei vähäisimpänä yhteistyökumppanina, ovat maamme yliopistot ja korkeakoulut. Niiden professorit, dosentit, tohtorit ja lehtorit ovat liittyneet seuraan ja toimineet johtokunnan jäseninä ja erilaisten tilaisuuksien luennoitsijoina ja vuosikirjan kirjoittajina. He ovat tukeneet seuran päätavoitetta, tieteellistä tutkimusta. Kouluhistorian ohella heidän joukossaan on teologian, terveystieteen, kansatieteen, metsätieteen ja historian tutkijoita.

Seuralla on vuosien mittaan ollut mahdollisuus tehdä yhteistyötä monien yhteisöjen, järjestöjen ja seurojen kanssa. Tällaisia ovat olleet mm. WSOY, OAJ ja Okka-säätiö, Koulun kerhokeskus, Suomen Kesälukioyhdistys, Helsingin Sanomat, Rautatiehallitus. Yhteys kouluihin on toteutunut niin Helsingin koulumuseon kautta kuin seuran vierailuissa mm. Soinisen koulussa Pukinmäessä ja Viikin normaalikoulussa.

Ohjaako seura sääntöjä vai säännöt seuraa?

Suomen Kouluhistoriallinen Seura syntyi vuonna 1935 tavaltaan jatkamaan Suomen Koulumuseoyhdistyksen toimintaa, joka lakkautettiin vuonna 1933. Seuran toiminnan suuntaviivat olivat samat kuin koulumuseoyhdistyksen eli koulutoimeen liittyvän aineiston kerääminen ja julkaisutoiminnan harjoittaminen, minkä avulla seura toivoo kouluhistoriallisen harrastuksenkin leviävän. Ensimmäisenä vuonna toiminta kohdistui jäsenhankintaan, koulumuseoyhdistykseltä saatujen opetusvälineiden ja kirjojen järjestämiseen ja oman vuosikirjan toimittamiseen (Vuosikirja 1936, 7 - 8). Säännöt hyväksyttiin 8.3.1935. Noissa säännöissä oli 16 pykälää. Niiden mukaan seuran tarkoituksena on ylläpitää maassamme kouluhistoriallista harrastusta. Tätä tarkoitusta varten se kerää koulumuseo-, -arkisto- ja kirjastoainesta sekä harjoittaa kustannus- ja julkaisutoimintaa. Seuran jäseneksi pääsee jokainen johtokunnan hyväksymä henkilö.

Näin kouluhistoriallinen seura oli määritellyt tarkoituksensa. Sama ongelma tuli vastaan kuin aikaisemmin, nimittäin varojen puute. Alkusanojen lopuksi todetaan, että tämä on kyllä hidasta toimintaa, mutta se on toimintaa kuitenkin (ibidem.). Tekstin kirjoitti todennäköisesti seuran puheenjohtaja koulu-neuvos, filosofian tohtori Einar Fieandt. Harrastustavoitteisuus säilyi seuran toiminnassa 1960-luvulle saakka. Seuran kirjasto löysi tilansa samasta rakennuksesta kuin Helsingin opettajakorkeakoulu. Helsinkiin perustettiin koulumuseo, joka toimi aluksi Arkadian koulutiloissa odottaessa pysyvää ratkaisua. Sääntöjen tarkoittama julkaiseminen keskittyi vuosikirjan toimittamiseen, joka sai lisänimekseen *Koulu ja Menneisyys*.

Vuoteen 1968 mennessä seura oli julkaissut 19 vuosikirjaa. Sen artikkeleissa näkyy kouluhistorian harrastus, joka kohdistui niin paikallishistoriaan, kansa- ja oppikouluun kuin ulkomaiden kouluoloihin. Muistelmat saivat omat kirjoittajansa. 1960-luvun vuosikirjoissa näkyy myös kouluhistorian tutkimus. Niitä

kirjoittivat mm. Eelis Aurola, Erkki Lahdes, Jussi Isosaari, Aimo Halila, Matti A. Sainio, Erkki Kuujo. On vaikea arvioida, millainen vaikutus näillä kirjoituksilla on ollut, kun seuran sääntöjä muutettiin vuonna 1970. Uudet säännöt hyväksyttiin 11.8.1970. Edelliset olivat voimassa 35 vuotta.

Uusissa säännöissä näkyy selvästi painopisteen muutos. Niiden mukaan seuran tarkoituksena on edistää kouluhistoriallista tutkimusta ja lisätä siihen kohdistuvaa harrastusta. Nyt painopiste on tutkimuksessa. Miten tämä tarkoitus toteutetaan? Miten tavoitteeseen pyritään? Yksi tie on lisätä alan tutkijoiden välistä yhteistyötä. Tuohon aikaan se oli tärkeä asia, koska silloin korostettiin tutkijan itsenäisyyttä. Varsinkin väitöskirjan tekijöille tämä asia tuli tutuksi ja oli yksi väitöskirjan kriteereistä. Sillä oli oma merkityksensä viran ja apurahojen hakemisessa. Käytännössä tutkijoiden yhteistyö oli satunnaista, tutkijaryhmiä kouluhistorian alalla ei juuri ollut. Vuoden 1968 jälkeen kouluhistorian tutkimus vilkastui nimenomaan väitöskirjojen osalta ja jatkui 1980- ja 1990-luvuilla (Kuikka 2005, 19 - 51).

Toinen tie oli pitää yhteyttä alan koti- ja ulkomaisiin seuroihin. Se alkoi toteutua vuonna 1979, kun Suomen kasvatustieteellinen seura alkoi järjestää kasvatustieteen päiviä, jotka jatkuivat vuosittain ja kokosivat 200 - 400 osanottajaa. Kasvatuksen historia oli alusta pitäen mukana. 1980-luvulla vilkastui pohjoismainen yhteistyö, kun vuorovuosin järjestettiin kasvatuksen historian symposium eri maissa. Toinen merkittävä kansainvälinen kongressijärjestäjä oli ISCHE (International Standing Conference for the History of Education). Kouluhistoriallinen seura oli järjestämässä Suomessa Joensuussa vuonna 1988 pidettyä ISCHE:n kongressia. Nämä kongressit kokoavat vuosittain useita satoja osanottajia.

Kun kouluhistoriallisen seuran toiminta vilkastui hiljaisemmän 1970-luvun jälkeen vuonna 1982, se on pyrkinyt yhteistyöhön kasvatustieteen ja historian seurojen kanssa. Se näkyy

Tieteellisten seurojen valtuuskunnassa ja Suomen Tiedekustantajain liitossa. Yhteistyö vastaavan ruotsinkielisen seuran, Svenska Skolhistoriska Förening i Finland, kanssa on ollut jatkuvaa ja tuloksellista.

Kolmas tie on harjoittaa kustannus-, julkaisu- ja muuta tiedotustoimintaa. Se näkyy selvimmin oman vuosikirjan muodossa, joka on ilmestynyt jälleen säännöllisesti vuoden 1982 jälkeen. Neljäs tie tavoitteeseen on sääntöjen mukaan järjestää kokouksia, joissa pidetään julkisia esitelmiä. Käytännössä kuukausikokouksiksi nimetyt tilaisuudet ovat jatkuneet säännöllisesti laajentuen välillä yhden tai kahden päivän mittaisiksi seminaaripäiviksi.

Seura halusi jatkaa oman koulu- ja kasvatushistoriallisen kirjaston pitoa. Sen tarkoituksena oli olla yhteistoiminnassa muiden alan kirjastojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Kirjasto toimi Helsingin opettajakorkeakoulun tiloissa vuoteen 1974, oli sitten välillä varastoituna, mutta palasi kasvatustieteen laitoksen kirjaston osaksi. Monien vaiheiden jälkeen kirjasto sai vuonna 2007 paikkansa käyttäytymistieteellisen tiedekunnan kirjastossa Pengerkadulla. Kirjastonhoitaja Tuula Ruhanen yhdessä Marja Kukkosen ja Anni Panulan kanssa vastasivat kirjojen luetteloinnista, sijoituksesta ja käytösäännöistä. Lähes 33 vuoden kiertolaisuuden jälkeen arvokas kokoelma sai vakinaisen paikan ja on tutkijoiden käytettävissä.

Vuoden 1970 säännöissä oli 16 pykälää eli sama määrä kuin vuoden 1935 säännöissä. Merkittävin muutos oli edellä kuvattu toiminnan tavoitteen määrittely (§ 2). Muut kolme muutosta koskivat nimenkirjoitusta, vuosikirjan jakelua ja lakkausmenettelyä. Pykälässä seitsemän tarkennetaan seuran nimen kirjoitusoikeutta. Vuosikirjan osalta vuoden 1935 sääntöjen mukaan seuran vuosijulkaisu tai aikakauskirja jaetaan jäsenille ilmaiseksi, mutta vuoden 1970 sääntöjen mukaan seuran jäsenet saavat julkaisun jäsenmaksulla alennettuun hintaan, kun taas alan kirjastoille ja tutkimuslaitoksille julkaisu

jaetaan veloituksetta. Seuran lakkautumisen osalta vuoden 1935 säännöt ohjasivat kaiken omaisuuden Suomen Historialliselle Seuralle, mutta vuoden 1970 sääntöjen mukaan saajana olisi Suomen Kasvatustieteellinen seura.

Itse asiassa vuoden 1970 säännöt uudistivat olennaisesti yhden pykälän (§ 2), kaikkein tärkeimmän eli toiminnan tarkoituksen, ja säännöt loivat puitteet seuran toiminnalle 38 vuotta, ennekuin ryhdyttiin uusia puitteita rakentamaan. Tämä prosessi alkoi huhtikuussa 2008 ja päättyi toukokuussa 2010, jolloin patentti- ja rekisterihallitus hyväksyi sääntömuutoksen. Tässä ei ole mahdollista tarkastella muutoksia yksityiskohtaisesti, vaan kiinnittää huomiota tavoitteisiin.

Seuran tarkoitus ilmaistaan lyhyesti ja ytimekkäästi: tarkoitus on edistää kasvatuksen ja koulutuksen historian tutkimusta sekä tukea sen harrastusta Suomessa. Verrattuna vuoden 1970 sääntöihin tästä puuttuu kansainvälinen ulottuvuus. Se näkyy kyllä niissä toimintatavoissa, joilla em. tarkoitus toteutetaan. Toimintamuodot on uusissa säännöissä kirjoitettu tarkemmin seuran jäseniä myöten, siinä olisi voinut mainita myös opettajat. Jäsenet on määritelty erikseen (§ 4). Seura siirtyy kahteen vuosittaiseen kokoukseen, jossa syyskokous laatii suuntaviivat seuraavan vuoden toiminnalle ja kevätkokous arvioi mennyttä toimintavuotta. Säännöt tarkentavat niin hallituksen kuin toimihenkilöiden työtä. Jos seura lakkaa, sen omaisuuden saajasta päätetään erikseen eikä saajaa ole nimetty kuten aikaisemmin. Miten uudet säännöt vaikuttavat toimintaan, se näkyy syksystä 2010 alkaen.

Kokoavaa

Millainen on 75-vuotias Suomen kouluhistoriallinen seura tänään? 75 vuotta on kunnioitettavan pitkä ikä niin ihmisille kuin tieteelliselle seuralle. Seura on säilyttänyt oman nimensä, jonka

se sai Suomen Koulumuseoyhdistyksen perintönä vuonna 1935. Nimessään seura kantaa jo omaa traditiotaan eli omaa menneisyyttään, elää nykyhetkessä ja suunnittelee kouluhistorian tutkimuksen edistämistä. Seura muuttui harrastustavoitteisesta tutkimustavoitteiseksi seuraksi eli tieteelliseksi seuraksi. Seura on koonnut tutkijoita yhteen. Seuran jäsenistä on yli 40 tohtorin tutkinnon suorittaneita. Seuran jäsenissä on myös useita kymmeniä alan harrastajia, jotka osallistuvat seuran seminaareihin ja kuukausikokouksiin sekä kirjoittavat vuosikirjaan.

Vuonna 1935 perustettu seura on uudistanut sääntöjään kahdesti, viimeksi vuonna 2010. Peruslinja on säilynyt, Suomen tieteiden kentässä seuran tehtävänä on kantaa vastuuta kasvatuksen ja koulutuksen historian tutkimuksesta. Seura on keskeisten tieteellisten organisaatioiden jäsen ja rakentaa myös omilla toimintamuodoillaan yhteistyötä eri puolille. Voisi sanoa, että seura ohjaa sääntöjä eivätkä säännöt luo esteitä toiminnalle. Yhteistyö ja vastuunkantaminen on ollut keskeinen asia 75 vuoden ajan. Siksi kouluhistoriallinen seura on juhlansa ansainnut tänä vuonna. Kun juhlasta siirrytään arkeen, samat periaatteet auttavat rakentamaan tulevia vuosia.

Kirjallisuus:

Kuikka Martti, 2005. Kasvatuksen historian tutkimus. Tutkiva opettaja. Journal of teacher researcher 5 / 2005. Jyväskylä.